

Legislativní proces v EU

a účast orgánů ČR

Petr Kolář

Specifika evropského legislativního procesu

- ◆ Výlučná iniciační pravomoc Komise
- ◆ Více legislativních procedur
- ◆ Schvaluje Parlament a Rada
- ◆ Detailní postup není upraven ve smlouvách
- ◆ Účast národních orgánů
- ◆ Vysoká míra lobbyingu

Návrhový monopol Komise

- ◆ **Není přesně definován Smlouvou**
  - ◆ „...Rada na návrh Komise přijímá ...”
- ◆ **Směřování Komise**
  - ◆ Rada (čl. 208 SES) i Parlament (čl. 192 SES) mohou vyzvat Komisi, aby se příslušným tématem zabývala
- ◆ **Možná změna návrhu až do definitivního schválení Radou**
- ◆ **Rada a Parlament nesmějí změnit podstatu návrhu Komise (C-408/95 Eurotunnel)**
- ◆ **Výjimky z monopolu**
  - ◆ (měnová politika, volby do EP)

Procedura konzultace

- ◆ Nejstarší a „klasický“ legislativní proces
- ◆ omezená legislativní pravomoc Parlamentu - „pasivní účast“
- ◆ rozhodnutí „izoglukóza“ (C-138/79 Roquete Freres): *účast Parlamentu na rozhodovacím procesu je „základním právem lidu Společenství“*

Procedura spolupráce

- ◆ Upravena v čl. 252 SES
- ◆ Vyžaduje „intenzivní součinnost Parlamentu“
- ◆ Dvoufázový rozhodovací proces
- ◆ Parlament získává relativní veto
- ◆ Dnes pouze čl. 99/5, 102/2, 106/2
(hospodářská a měnová politika)

Procedura spolurozhodování

- ◆ Upravena v čl. 251 SES
- ◆ Dnes přibližně 80 % legislativních aktů
- ◆ Parlament disponuje absolutním větím
- ◆ Dvě čtení v Radě i v Parlamentu
- ◆ Dohodovací řízení

Statistika spolurozhodovací procedury

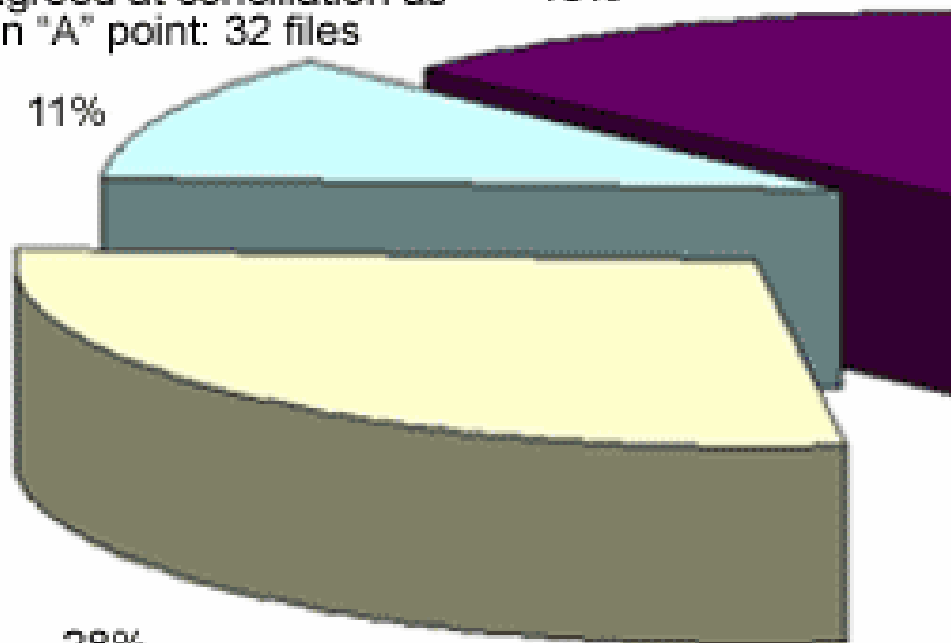
Agreed at conciliation: 37 files
(this figure includes the OPA file
although the failed to be adopted)

Adopted at 1st reading: 75 files

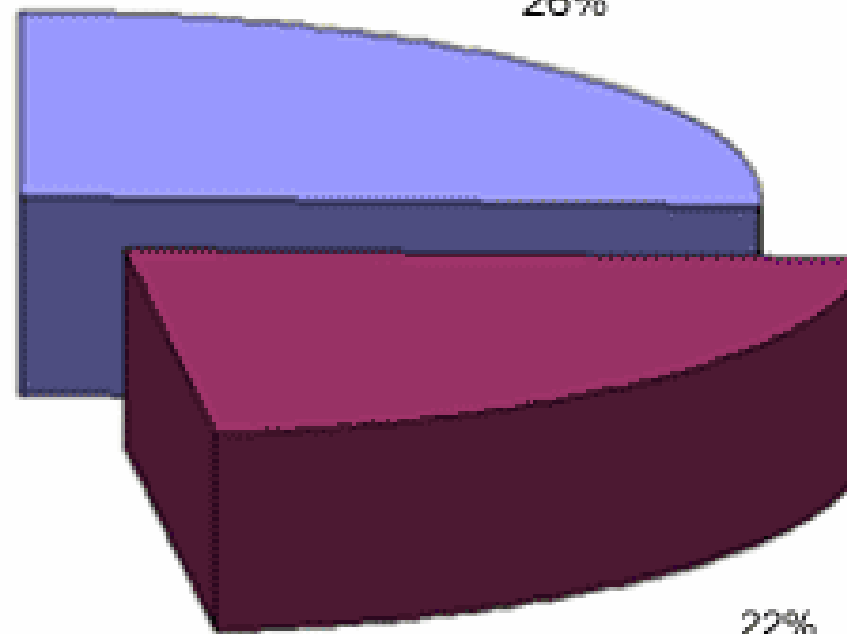
Agreed at conciliation as
an "A" point: 32 files

13%

11%

26%

28%

Adopted at second reading without amendments: 82 files

Adopted at second reading with
amendments: 64 files

Procedura souhlasu

- ◆ Oddělené rozhodování Rady a Parlamentu

- ◆ Nelze měnit obsah návrhu

- ◆ Dnes se užívá:

- ◆ čl. 49 SEU - vstup nových států

- ◆ čl. 300, 310 SES - mezinárodní smlouvy

- ◆ čl. 105, 107 SES - statut ECB

- ◆ čl. 161 SES - organizace strukturálních fondů

- ◆ čl. 7 SEU - porušení základních principů EU

Účast národních orgánů

- V rámci 1. pilíře rozhodují orgány ES „bez souhlasu států“
- Vliv národních států v pracovních orgánech Komise, Rady i Parlamentu
- Do 90. let – dominance exekutivy
- Od 90. let – „reparlamentarizace“
- Harmonizace národního práva

Účast vlády ČR (1)

Resortní koordinační skupina

- Gesce rámcové pozice
- Analýza dopadů přijetí legislativního aktu
- Každý resort – jedna nebo více skupin (26)

- Koordinální podskupiny

- MPO:
  - mezinárodní obchod
  - energetika
  - ochrana spotřebitele
  - konkurenceschopnost

Účast vlády ČR (2)

Výbor pro EU

- ◆ Koordinační funkce
- ◆ Formulace pozic, instrukcí a mandátů pro jednání v Radě
- ◆ Zástupci resortů (alternát)
- ◆ Předseda – ministr zahraničních věcí
- ◆ Každé úterý dopoledne
- ◆ Řeší rozpory mezi gestorem a spolugestory

Účast vlády ČR (3)

Vláda

- ◆ Formulace zásadních postojů
- ◆ Analýza národních priorit a iniciativ
- ◆ Koordinace postupů
- ◆ Každý měsíc: rámcová politická diskuse
- ◆ Účast členů vlády na jednání Rady

Účast národního parlamentu (1)

- ✦ Maastricht – *Deklarace č. 13 o úloze národních parlamentů v EU*
- ✦ Amsterdam – *Protokol č. 9 o úloze národních parlamentů v EU*

„...zvýšit možnost vyjadřovat se k záležitostem, které pro ně mohou mít zásadní význam ...“

- ✦ „...kontrola vlád je záležitostí ústavního uspořádání a praxe každého členského státu“

Účast národního parlamentu (2)

◆ Informovanost národního parlamentu

- ◆ Konzultační dokumenty (zelené a bílé knihy)
- ◆ Všechny legislativní akty (čl. 207 SES)
- ◆ 6 týdenní lhůta k projednání
  - Výjimka naléhavosti

◆ COSAC – konference výborů pro evropské záležitosti

- ◆ Podněty orgánům EU